

LEVHI YA SWINWIWA SWA CHUKELE

Xana i yini Levhi ya Swinwiwa swa Chukele?

Levhi ya Swinwiwa swa Chukele (SBL) i Levhi yintshwa ya Ndlamuxo wa swa Rihanyo ku seketela swikongomelo swa Ndzawulo ya Rihanyo ku hunguta vuvabyi bya chukele, ku nyuhela ku tlula mpimo na vuvabyi byin'wana lebyi yelanaka eAfrika-Dzonga.

SBL yi tivisiwile hi Holobye wa Timali eka Mpimanyeto wa Rixaka wa Nyenyenyani 2016 naswona i xiphemu xa [Rates and Monetary Amounts and Revenue Laws Amendment Act, 2017](#).

SBL yi ta fambisiwa no hlengeletwa hi SARS.

Xana yi ta sungula ku tirha rini?

SBL yi ta sungula ku tirha hi ti1 Dzivamisoko 2018.

Masiku yan'wana ya nkoka na magoza hi lawa:

Siku	Goza
16 Nyenyankulu 2018	Ku nyikiwa ka tilayisense na ntsariso swi hetisiwa
Ku sukela hi Nyenyankulu 2018	Mikombiso ya le gondzweni na vakhumbheki
26 Nhlangua 2017	Draft Rule Amendment for the Rules for Chapter VB of the Act in respect of Health Promotion Levy Goods yi humesiwile leswaku ku anguriwa
10 Hukuri 2017	Draft rule amendment – Health promotion levy on sugary beverages na Completion Notes for the sugary beverage Levy return yi humesiwile leswaku ku anguriwa
10 Hukuri 2017	Form DA 179 (Ntlheriso wa Levhi ya Ndlamuxo wa swa Rihanyo eka Swinwiwa swa Chukele) na Form DA 185.4B2 (Muxaka wa Layisense ya Mupfuniswa 4B2 – Vuhlayiselo bya Vutumbuluxi) ti humesiwile leswaku ku anguriwa

Xana mikombiso ya le gondzweni i ya rini?

Nkarhi wa sexini i tiawara timbirhi naswona kofi/tiya yi ta va kona. Vuxokoxoko bya ndzhawu byi ta tivisiwa eka wena loko u tiyisisile leswaku u ta va kona.

Siku	Sexini
1 Nyenyankulu 2018	Johannesburg - Tlilika laha ku buka sexini
2 Nyenyankulu 2018	Pretoria - Tlilika laha ku buka sexini
5 Nyenyankulu 2018	Cape Town - Tlilika laha ku buka sexini
6 Nyenyankulu 2018	Port Elizabeth - Tlilika laha ku buka sexini
7 Nyenyankulu 2018	East London - Tlilika laha ku buka sexini
8 Nyenyankulu 2018	Durban - Tlilika laha ku buka sexini

Xana SBL yi ta tirha njhani?

SBL yi ta hlayeriwa hi ndlela leyi landzelaka:

- Mpimo a wu cinci naswona wu le ka 2.1 wa timente hi gireme ya vundzeni bya chukele lebyi hundzaka 4 wa tigareme hi 100ml. Tigireme to sungula ta 4 hi 100ml a ti hakeli levhi.

- SBL yi ta hakeriwa ku engetelela eka Xibalo xa Vulawuri bya Tinhundzu eMindzilekanini na Xibalo xa Swimakiwa swa laha Tikweni leswi hakeriwaka naswona tinhundzu leti amukeriwaka ku suka ematikwenimambe ti nge tivisiwi eka tiakhawunti ta le tlhelo ta tinhundzu;
- Vundzeni bya chukele byi vula chukele ra ntiyiso na leri engeteleriweke na swin'wana swo nyanganyisa;
- Vundzeni bya chukele byi ta hlayeriwa eka:
 - Vundzeni bya chukele tanihiloko byi tiyisisiwile eka xiviko xa xikambelwana lexi amukeriwaka ku suka eka ndzhawu ya xikambelwana leyi pasisiweke hi SANAS kumbe hi ILAC;
 - Eka mpfumaleko wa xiviko xa xikambelwana xa ntiyiso, vundzeni bya chukele lebyi anakanyiwaka bya 20 wa tigireme byi ta kumbeteriwa.
- Eka swinyanganyixidzi swa mapa na swo halaka, vundzeni bya chukele byi ta hlayeriwa eka mpimo hinkwawo wa xinwiwa lexi lulamisiweke.

I mani loyi a nga ta hakela SBL?

Tinhundzu hinkwato tanihleswi ti vuriweke eka Xedulu ya Nomboro 1 Xivandla xa 7, Xiphemu xa A leti tumbuluxiweke kumbe ku amukerwa ku suka ematikwenimambe ku ta eAfrika-Dzonga ti ta hakerisiwa SBL, ngopfungopfu:

- Swikumiwa leswi vuriweke leswi amukeriweke ku suka ematikwenimambe swi ta hakerisiwa xibalo loko swi basiseriwa ku tirhisiwa ekaya na
- Swikumiwa leswi tumbuluxiweke laha kaya swi ta hakerisiwa xibalo eka xihlovo.

U komberiwa ku tsundzuka leswaku SBL i xibalo xa ntirhiso xa laha kaya naswona a xi hakeriwi eka swinwiwa swa chukele leswi rhumeriwaka ematikwenimambe kumbe eka ku phurosesiwa ka tinhundzu tin'wana leti hakerisiwaka xibalo.

Xana SBL yi ta hakeriwa njhani?

Mitlheriso ya SBL yi nga rhumeriwa no hakeriwa hi ku tirhisa:

- [eFiling](#) kumbe
- [Marhavi ya Vulawuri bya Tinhundzu eMindzilekanini na Xibalo xa Swimakiwa swa laha Tikweni](#).

Vatumbuluxi lava nga na tilayisense va fanele ku tivisa no hakela SBL eka masiku ya 30 endzhaku ka mahelo ya nkarhi wa switatimende swa timali enhwetini. Tihakelo ti fanele ti endliwa ku nga se hundza siku leri landzelaka ro hetelela ra nhweti ku nga si fika 15:00 eka tihakelo ta manyuwali na loko ku nga si fika 24:00 eka tihakelo ta xitironiki.

Xitsundzuxo xa Nkoka: Loko u nga se titsarisela eFiling, u komberiwa ku titsarisela hi xihatla, [tlilika laha ku titsarisela](#).

Xana ku ta humelela nkarhi lowu ta ka?

SARS yi ta rhamba vakhumbheki eka mikombiso ya le gondzweni ya tiko hinkwaro leyi nga ta sungula hi Nyenyenyani 2018. Phuroseso ya ntsariso no nyikiwa ka tilayisense yi ta tivisiwa eka mikombiso ya le gondzweni, mbulavulo wo kongoma na le ka webupheji leyi.

U komberiwa ku veka tihlo eka webupheji leyi ku vona masiku ya mikombiso ya le gondzweni, tidyondzo ta mikombiso ya le gondzweni, FAQs na swo tala.

Xana u lava ku pfuniwa?

Loko u ri na swivutiso, u nga:

- Rhumela swivutiso eka SugarLevy@sars.gov.za kumbe
- Bela riqingho eka Contact Centre ya hina eka 0800 00 7277 kumbe
- Endzela [rhavi ra Vulawuri bya Tinhundzu eMindzilekanini na Xibalo xa Swimakiwa swa laha Tikweni](#) ra le kusuhi na wena.

